

Startviering

Op 28 december 2024 in de Sint-Nicolaaskerk in Sint-Niklaas getuigden enkele mensen tijdens de startviering van het Jubeljaar:

Hoop – een boodschap uit de gevangenis (José Roelant)

Een aantal jaren geleden gaf een collega gevangenis-aalmoezenier me een tekst over 'Hoop' geschreven door Vaclav Havel. Ik vind die tekst tot op vandaag zo zinvol voor het werk van een aalmoezenier dat ik hem graag met u wil delen:

Diep in onszelf dragen wij de hoop.

Als dat niet het geval is, is er geen hoop meer.

Hoop is een kwaliteit van de ziel en hangt niet af van wat er in de wereld gebeurt.

Hoop is niet voorspellen of vooruitzien. Het is een gerichtheid van de geest, een gerichtheid van het hart, voorbij de horizon verankerd.

Hoop in deze diepe en krachtige betekenis is niet hetzelfde als vreugde omdat alles goed gaat of bereidheid je in te zetten voor wat succes heeft.

Hoop is ergens voor werken omdat het goed is, niet alleen omdat het kans van slagen heeft.

Hoop is niet hetzelfde als optimisme.

Evenmin de overtuiging dat iets goed zal aflopen.

Wel de zekerheid dat iets zinvol is ongeacht de afloop, het resultaat.

Met deze gedachte ga je dan in gesprek met gedetineerden.

In stilte verlang je dat er hoop komt in het hoofd en in het hart van de medemens die voor je zit.

Niet zo heel lang geleden was er een ernstig agressie-incident waarbij medewerkers van het bewakingspersoneel gekwetst werden. Enkele gedetineerden schreven naar aanleiding hiervan een brief aan de directie. Ik citeer er enkele zinnen uit:

Wij wensen sterkte en een spoedig herstel aan de gekwetsten.

Ondanks de moeilijkheden behouden vele cipiers hun menselijkheid.

Hier zijn we dankbaar om. We willen hen een hart onder de riem steken.

De brief eindigt met de woorden: 'Wij blijven ijveren voor een betere versie van onszelf om zo terug te kunnen keren naar de samenleving'.

Laat ook deze woorden een sprankel van hoop zijn, een sprankel van hoop achter de hoge gevangensmuren.

Dit jaar verscheen een boekje met als titel: In de stilte van mijn cel – 150 psalmen van gevangenen .

Ik wil afsluiten met de bewerking van psalm 38 die ik in het boekje terugvind:

God laat mij nooit alleen, verwijder uzelf niet van mij.

Ik zet mijn vertrouwen op U.

U die liefheeft en naar de harten van mensen kijkt.

Soms heb ik het gevoel dat ik ga vallen, maar ik weet dat ik op U kan rekenen.

Heer, U bent het licht in de duisternis. Bij U kan ik schuilen.

Dag in dag uit steeds hetzelfde, maar U bent het die mij kracht geeft om dag in dag uit sterk te blijven.

Getuigenis als catechist op de dekenale startavond van het jubeljaar 2025

Catechese en verkondiging heeft door de jaren heen een bijzondere evolutie doorgemaakt. Waar het vroeger als catechist ging om het verdiepen van een geloof dat er al is, draait het vandaag meer om verbinding maken met mensen. Horen wat er in mensen aan verlangen schuilgaat en op zoek gaan hoe het evangelie daar een antwoord op kan bieden.

Ik merk dat veel mensen een diep verlangen hebben naar betekenis, maar dat dit verlangen vaak nog impliciet is. Daarom is luisteren mijn eerste taak als catechist. Wat leeft er in iemand? Waar zoekt hij of zij naar?

Hoe ga je het geloof voorstellen zodat je een goed contact maakt, hoe verbind je dat wat leeft in de mens met het evangelie. Hoe kunnen de woorden van Jezus vandaag relevant zijn?

In deze tijd, waarin de samenleving steeds seculier wordt, proberen wij de vraag naar zingeving te wekken. Het gaat niet om het opleggen van geloof, maar om het aanbieden van een boodschap die kan aansluiten bij het verlangen dat in mensen leeft. Het evangelie biedt een antwoord op veel van die verlangens, maar het begint allemaal met luisteren en openheid.

Elke veertien dagen komen we op vrijdagavond samen in de Sint-Jan Evangelistkerk in Beveren. Op een eigentijdse manier vieren we samen rond het zondagsevangelie. Daarna ontmoeten we elkaar bij een glas, een moment van gemeenschap, ontmoeting en gesprek.

We nodigen onze jonge gezinnen uit die zich hebben aangemeld in onze parochie voor een sacrament. Dat zijn gezinnen met een vormeling en een eerstecommunicant, ook de ouders met een dopeling en onze aanstaande trouwers. Dat blijven we doen nog lang nadat het sacrament reeds voltrokken is. Het is een unieke kans om samen te vieren en het geloof op een hedendaagse manier te blijven beleven.

Catechist zijn betekent voor mij een brug bouwen tussen het verlangen van mensen en de hoopvolle boodschap van het evangelie. Het is een uitdaging, elke dag opnieuw, maar ook mijn grootste vreugde.

Ruth Rogiers, parochieassistente in de Parochie De Goede Herder in Beveren-Kruikeke-Zwijndrecht

Getuigenis vanuit de rusthuispastoraal (Isabel Kindt)

Tijdens het Jubeljaar willen we ook de mensen betrekken die niet of niet meer kunnen deelnemen aan de zondagse viering. We willen ons niet beperken tot wat zich binnen de muren van de kerk afspeelt, maar als pelgrims van hoop ook koers varen naar de bewoners van de woonzorgcentra. De hoop en vreugde die wij ervaren als gemeenschap, willen we met hen delen. Want ook bij hen leeft het verlangen naar hoop, zekerheid en verbondenheid.

Voor wie de dagen vaak eenzaam aanvoelen, willen we de hoop brengen dat Gods aanwezigheid altijd bij hen is. Voor wie de dagen zwaarmoedig zijn, willen we een lichtpunt zijn door onze dienstbaarheid. Voor wie stilstaat bij het levenseinde, willen we de zekerheid geven dat God ook dan met hen zal zijn.

In mijn contacten met de bewoners heb ik reeds ervaren hoe onze bezoeken of gebedsdiensten hen deugd doen. Hoe een aanraking, een vriendelijk gebaar, een luisterend oor of gewoon tijd maken mensen hoop geeft. Elke mens als mens zien geeft hen hoop en mij kracht in mijn rol als pelgrim van hoop. Ja, als christenen hebben we nog steeds betekenis, zowel binnen als buiten de kerkmuren.

Tijdens dit jubeljaar wil ik samen met rusthuisbewoners op een (denkbeeldige) tocht gaan en onderweg met hen extra stilstaan bij onze diepe verbondenheid met God en met elkaar.

Ik hoop dat we allemaal, waar we ook zijn, kunnen ontdekken dat hoop altijd begint in ons hart – en dat we die hoop mogen delen met anderen, zodat we samen kunnen komen tot een dieper vertrouwen en een blijvende hoop.

Getuigenis over rouwzorg

Toen deken Schreyen me 8jaar geleden vroeg of ik interesse had om de opleiding van gebedsleider in de uitvaartliturgie te volgen, was mijn enthousiasme snel gewekt!

En nu kan ik met volle overtuiging zeggen dat we in de Christelijke uitvaart heel wat kunnen betekenen voor de nabestaanden die afscheid nemen van hun dierbaren

- *Door het evangelie dat ons troost en hoop biedt: denken we maar aan het evangelie van de Emmaüsgangers..... Jezus toont ons de weg...*

De liturgie benadrukt vaak de kracht van het geloof om troost te bieden in het verdriet .

- *Het voelen van de nabijheid van God in tijden van verdriet en verlies. Zoals in Psalm 23 waarin we de bemoediging horen dat we nooit alleen zijn!...*

Belangrijk in de viering is dat we ook nabestaanden de kans geven om in de dienst afscheid te kunnen nemen van de overledene

Kortom de boodschap in de uitvaartliturgie is een hoopvolle boodschap die bedoeld is om zowel de overledene in Gods handen te leggen als aan nabestaanden troost en moed te brengen

Een boodschap die ik met dankbaarheid voor het leven van de overledene en bemoediging voor nabestaanden steeds opnieuw met de kracht van ons geloof en waardigheid wil brengen.

Hilde Van Bladel

Getuigenis vanuit het onderwijs (Bart Verleyen)

Een hoopvolle getuigenis afleggen over mijn vakgebied, het onderwijs, lijkt een schier onmogelijke opdracht. Er gaat geen maand voorbij of de media berichten over zware agressie onder leerlingen, grensoverschrijdend gedrag of seksueel misbruik, een immer dalende onderwijskwaliteit en een nijpend tekort aan gekwalificeerd personeel. Voor wie het wil zien is er toch heel wat hoop, ondanks de verminderende budgetten en de mooie marketingpraatjes van opeenvolgende ministers van onderwijs.

Toen ik halverwege de jaren '90 mijn eerste stappen in het onderwijs zette, ging de meeste aandacht uit naar de sterke leerling en diens positie op de sociale ladder. Wie niet in dat plaatje paste, werd snel uitgerangeerd: het zogenaamde watervalstelsel. Het was tevens de periode waarin de typische jongens- en meisjesscholen, de uniformscholen en verplichte internaten op hun laatste benen liepen. Gaandeweg verdween ook de overwegend blanke school en kwamen kinderen terecht tussen medescholieren met een migratieachtergrond.

In het eerste decennium van deze eeuw kwam de klemtoon meer te liggen op de 'zwakkere' leerling. De focus ging uit naar leerlingen die het fysiek of mentaal moeilijk hadden. Vandaag beschikt het onderwijsveld over specifiek opgeleide leerkrachten die een luisterend oor bieden aan kinderen die dat thuis niet hebben. En geloof me, ze zijn met velen! Deze aanspreekpunten begeleiden samen met de directie kinderen en jongeren die worstelen met hun afkomst, hun geaardheid, hun capaciteiten, hun studiekeuze en hun zelfbeeld. De schooldrempel werd de afgelopen jaren figuurlijk, maar vaak ook letterlijk verlaagd, om kinderen in een rolwagen, of slechtiende leerlingen te ontvangen. In de lagere scholen zijn zelfs kinderen met een mentale beperking welkom. Inclusief onderwijs, zoals dat heet.

Daarnaast is er ook een opgevoerde zorg voor jongvolwassenen met leerstoornissen, autismespectrumstoornissen en voor het geestelijk welzijn. Ook leerlingen met minder onderwijskansen verschijnen op de radar van leerkrachten en directies. Vandaag beschikken de meeste scholen over een gedragen armoedebeleid. Leerkrachten worden bijvoorbeeld aangemoedigd het kostenplaatje voor hun eigen vak zo laag mogelijk te houden. Kinderen worden niet langer van leerlessen weerhouden omdat hun ouders niet over de financiële middelen beschikken. Directies zijn vaak de brugfiguur tussen O.C.M.W. en welzijnsorganisaties die ouders bijstaan in hun geldzorgen. Af en toe spreken scholen hun eigen werkingsmiddelen aan om een bril of een hoorapparaat aan te kopen. Studeren zonder iets te zien of te horen, lukt nu eenmaal niet. En zo zijn er nog heel wat andere, vaak schooleigen, zaken op te sommen die lichtpuntjes zijn in het leven van opgroeiende mensen.

Wat mijn eigen vak betreft, katholieke godsdienst, zie ik een aantal hoopvolle verschuivingen. De klemtoon ligt al een twintigtal jaar niet meer op het drillen van het katholieke geloof. Daarvoor is elke klas te verscheiden geworden. Gelovigen, niet-gelovigen en anders-gelovigen bevolken de schoolbanken. Dat gegeven creëert een klimaat van openheid en ontvankelijkheid, iets wat er midden jaren '90 nauwelijks was. Tijdens de godsdienstlessen ligt de focus op getuigenis afleggen. Waarom geloof ik en welke meerwaarde heeft dat aan mijn leven te bieden? Een prima voedingsbodem om zaadjes van geloof in te laten ontkiemen. En het werkt... Ik mocht ervaren hoe enkele leerlingen zich als jongvolwassene lieten dopen en vormen, hoe oud-leerlingen kozen om godsdienstwetenschappen te studeren en dit jaar nog hoe een 16-jarige vroeg om misdienaar te worden. Hij is ondertussen een graag geziene hulp in de Emmanuelparochie van ons dekenaat.

Ik wil besluiten met te zeggen dat zolang onderwijsmensen, ongeacht hun gezindheid, authentiek en gepassioneerd met kinderen en jonge mensen omgaan er hoop is op een hele hoop positieve verandering.

Tocht van de Hoop

Op 1 februari 2025 ging in de parochie van de Heilige Nicolaas van Myra een “tocht van de hoop” door. We vertrokken aan de dekenij, waar priester Jef kort getuigde van hoe hij hoop ervaart. Daarna passeerden we verschillende plaatsen van hoop: centrum voor geestelijke gezondheidszorg “Sint Lucia”, sociaal restaurant De Variant, hogeschool Odisee, rusthuis en kloostergemeenschap De Ark en ten slotte de Sint-Nicolaaskerk.

Priester Jef getuigt

Getuigenis Jef

Ik moest denken aan 1 Korintiërs 13 waar de liefde centraal staat en dat eindigt met “Zo blijft het dan: geloof, hoop en liefde - deze drie, maar de grootste is de liefde!”

Een tekst die velen onder u kennen en die een favoriet is onder de koppels die trouwen, maar toch, en toch..

De liefde is misschien de belangrijkste, terecht, de hoop verdient het om daar naast te staan en tegelijkertijd is ze oneindig rijk.

Ze is niet louter één iets, ze bestaat uit oneindig veel zaken, veel bijna onwaarneembare kleine zaadjes.

Voor mij gaat het dan ook niet om 1 dat symbool staat voor de hoop. Hoop voor mij zijn die kleine zaadjes, die kleine verhaaltjes, die kleine glimpjes, die kleine sterretjes die ik zo vaak mag tegenkomen, ontmoeten, horen en zien.

Ik geef er u enkele mee van de laatste weken en maanden.

Onder andere op dit moment bijvoorbeeld zijn er 36 jongeren tussen 18 en 30, Nederlandstalig en Franstalig, samen in de abdij van Orval, voor een project dat ondertussen deze zomer 20 jaar bestaat. 2 weekends - in de winter en in de herfst - en 1 lang weekend in de zomer. OJP heet het, Orval Jeunes en Prière, jongeren in gebed in Orval. Het is een schitterend initiatief dat al heel wat jaren bestaat, waar jongeren vandaan komen en toekomen die geloven, sommigen die ook niet geloven, die zoekend zijn, die katholiek of protestants zijn. Sommigen die elkaar daar vinden, sommigen die elkaar daar absoluut niet vinden. Maar ook dat is samen geloven. En die 5 dagen mee mogen begeleiden, horen dat er opnieuw zoveel ingeschreven zijn, waarvan de helft nieuw is, dat is een klein glimpje van hoop.

Een ander, van deze zomer, dat ik wil delen en dat de hopeloze romanticus in mij zeker treft, is dat ik deze zomer in Lourdes was met Samana, in het bijzonder met een groep van Welzijnsschakels, die dankzij Samana allemaal een unieke kans krijgen om op bedevaart te gaan naar Lourdes. Niet alleen een bedevaart zoals we allemaal kennen, maar echt een plaats van hoop, waar de zieken de eerste plaats krijgen, de belangrijkste en niet de laatste. Op een gegeven moment wandelden we met hen door de stad en we zagen daar heel wat bisdommen met hun medewerkers rondlopen. En zeker Franse bisdommen hebben de gewoonte om een hoop medewerkers mee te hebben en soms zie je daar onder de vrijwilligers 3 generaties. Je ziet de grootmoeder aan wiens schort dit al zeker de 50^e bedevaart is. Je ziet daarvan de kinderen die je duidelijk herkent, en dan hún kinderen die meegaan. En als je dan die 16-18 jarigen ziet rondlopen, even gedreven, een charette trekkend, een rolstoel duwend, met evenveel liefde naar iemand kijkend, mee een rolstoel helpen duwen, ... En als je die jongeren dan bij

tijden samen hand in hand ziet lopen, dan denk je: ook de volgende generatie is weer verzekerd. Het blijft verder gaan. Het is een verhaal van hoop waarvan het laatste hoofdstuk nog niet geschreven is, maar hopelijk nog vele hoofdstukken mogen volgen.

Hoop zit ook in zoveel kleine details. Er zijn een aantal koppels die ik mag begeleiden voor hun huwelijk komend jaar. Ik had hen uitgenodigd naar de verschillende kerstvieringen. Ik heb hen allemaal gezien in de kerk. Ik heb hen daarvoor geen herinnering moeten sturen, ik heb hen niet moeten stalken met berichtjes, ik heb het gewoon in het eerste intakegesprek gevraagd. Een open uitnodiging. En ze waren er allemaal. Ook dat is een klein teken van hoop.

Het laatste dat ik wil meegeven: recent kwam ik in Temse uit een winkel buiten. Ik kwam iemand tegen die ik 8 jaar geleden leiding gegeven heb in de scouts. Ik heb er heel wat zien passeren in die jaren. En deze zei: “Jef, ik heb vorige week aan jou gedacht, want ik moest een opstel schrijven en ik dacht aan die woorden van dat kamp.” Ik heb geen idee wat ik gezegd heb. Dat is de Heilige Geest die in mij werkt, en die in elk van ons werkt. Maar als we dat dan mogen terugkrijgen. Af en toe kunnen we iemand tegenkomen en kunnen we die iets zeggen. Mogen we die iets zeggen. Mogen we vooral luisteren. Want echt spreken, komt maar uit luisteren. Als we dan mogen antwoorden, iets kunnen zeggen, ingegeven door de Heilige Geest en gebed, en jaren later kan die persoon jou aanspreken en zeggen: “wat je mij daar gezegd hebt, heeft mij geholpen” ... Wij weten niet meer wat we gezegd hebben, dat is echt de Heilige Geest. Maar dat we op dat moment, zonder dat we het weten, handen en voeten hebben mogen geven aan die Heilige Geest en dat we dat mogen terughoren, dat we de genade mogen ontvangen dat iemand ons dat zegt, dat geeft hoop. Hoop dat hoe we ook proberen, dat we blijven zaaien. En dat er altijd wel iets zal groeien. Dat zijn enkele kleine details van hoop.

Geen leven zonder hoop

Toen we op te gast waren in het centrum voor geestelijke gezondheidszorg “Sint Lucia”, getuigde een persoon met een psychische gevoeligheid. We vermelden de naam van deze persoon bewust niet.

Je herkent het ongetwijfeld.

Bij het ontwaken oogde de lucht zwaar en donker, regendruppels kronkelden langs het raam naar beneden. De ochtendkoffie proeft lauw en het ontbijt bevalt niet. Als je vooruitkijkt naar de dag die voor je ligt zie je een grijze vlakte van drijfzand, vol met bruinachtige vlekken die je dreigen te verzwelgen. Nergens een pad met leuning of handvat, geen stok bij de hand om voor je uit te tasten. Een zwaarmoedigheid maakt zich van je meester en sleept je mee in negatieve vooruitzichten.

Dan komt iemand langs je tafel en tikt op je rug. ‘Goede morgen, ca va een beetje?’ en vooraleer je kan antwoorden en gevoel onder woorden kan brengen: ‘Mooie dag he? We eten deze middag vis en ik heb zin om buiten te wandelen. Ik zette alvast mijn laarzen en regenjas klaar, maar misschien komt straks nog wel de zon’

En hoewel je door het raam nog altijd alleen zware lucht ziet, je zelf amper vis lust en je ook nog niet wil toegeven, krijg je toch al een beetje zin in de dag. Als nog iemand anders de eetzaal binnen komt terwijl die een vrolijk deuntje zingt – of probeert te zingen want het klinkt behoorlijk vals – moet je je helemaal gewonnen geven. Hoewel er niets echt veranderd is, hoop ook jij nu plots op een mooie dag. En is de lucht nog donker, het leven ziet er al zonniger uit. Ja, die twee mensen waren voor jou ‘Pelgrims van hoop’

Hopen is blij en verwachtingsvol vooruitkijken. Het is exact wat Jezus ons is komen vertellen heel lang geleden. Zijn Vader maakt de mensen opdat zij gelukkig zouden zijn – zo vertelde Jezus – Hij blijft daar mee bezig tot het

zal lukken. We kunnen daar zelf aan meehelpen door onze naaste lief te hebben. In afwachting mogen wij blij en verwachtingsvol vooruitkijken naar die tijd. Met andere woorden; we mogen hopen dat dit komt. De blijdschap om dat vooruitzicht, die hoop moeten wij als Christen, als volgelingen van Jezus uitstralen. Dan zijn wij pelgrims van hoop. Dan zullen wij voor de mensen rondom ons een soort van anker zijn, een houvast op moeilijke momenten.

De Variant (Tom Geerts)

Wat doen wij hier? Wij koken elke dag, 6 van de 7 dagen, een driegangenu met verse ingrediënten. Dus 't is niet "water, potje er in en klaar", wij proberen onze mensen een basis van keukenideeën en -technieken mee te geven. Dat gaat van "uw vingers behouden tijdens het snijden" tot "wat met wat te combineren is" en het bedienen van de mensen.

Dat werkt als volgt: we hebben een 10 tot 20-tal werknemers, dat zijn mensen allerhande. Een "artikel 60", dat is helaas een label dat op mensen geplakt wordt, die in de hoop op een normaal bestaan in de arbeidsmarkt terecht kunnen. Zoals Oekraïense vluchtelingen, een hot item tegenwoordig. Zoals mensen uit Gaza, die zijn hier effectief, die hebben die verhalen mee waarvan wij die beelden hebben, dus die hebben een rugzak. Die hebben de hoop om hier in het reguliere leven samen met ons in de samenleving aan het werk te gaan. 1 op 10 (in mijn ervaring) slaagt daar in. De andere verdwijnen, naar een ander land, in de vergetenis...

Maar 1 op 10, dat zijn mensen waar ik mijn hand voor in 't vuur steek van "ik ga u zetten in een restaurant waar ik zelf heb gewerkt", of "ik ga u plaatsen in een poetsdienstbureau waar ik zelf een poetsvrouw van heb". Mensen die ik echt een warm hart toe draag, maar dus niet iedereen slaagt daar in.

Maar dus die 10 tot 20 mensen die daar dagelijks voor instaan, die koken voor mensen die het ook niet zo breed hebben. Dat is de basis: zij kunnen een kansenpas, een restaurantpas of andere kortingskaart voorleggen, waardoor zij voor 7,50 EUR of zelfs 4,30 EUR van een driegangenu kunnen genieten. De gewone volle prijs is 12 EUR, voor datzelfde soepje of voorgerecht, hoofdgerecht en dessert. Vandaag was het dessert bijvoorbeeld moelleux au chocolat. Ik ben patissier van opleiding. Als ge weet dat een gewoon moelleux au chocolat in een gewoon klassieke bistro of restaurant 10 EUR kost... Wij vragen 12 EUR voor een driegangenu.

't Was konijn met pruimen, we hebben vandaag 120 porties verkocht, mijn bomma heeft mij ook dat konijn met pruimen leren maken. De bomma's hier hebben mij geccomplimenteerd. Om maar alles in perspectief te zetten...

Dus ook mensen zoals u, ik, iedereen, alle rangen, alle standen, zijn hier welkom. En da's soms een beetje moeilijk. Dus ik hoop dat de mensen die dit nu lezen eens de voeling willen hebben om bij ons te komen eten.

Je hoeft niet te reserveren. Je kan ook niet reserveren. Dat wil zeggen: er zijn tafels van 6, van 4, van 2, we hebben ook tafels van 1, dat zijn de klassieke eenzaten, daar moet je niet bij gaan zitten, da's een keuze van die mensen.

Er zijn ook mensen die, als ze iemand nieuw zien komen, vragen "kom u bij ons zetten", en 't babbelke is begonnen. Da's de bedoeling. Da's het mooie van hier te staan.

Er zijn mensen die een beetje bang zijn van "ik ben toch geen sociaal geval". Eigenlijk zijn wij allemaal sociale gevallen! Maar die drempel is voor sommige mensen nog te groot. En daar wil ik jullie voor uitnodigen: kom eens langs. Mensen die in de buurt aan het werk zijn: stap op je fiets. Met de auto is iets moeilijker natuurlijk.

Maar jullie helpen ons en die mensen daar ongelooflijk mee.